

Zásadní připomínky Ministerstva financí

k materiálu „Zajištění finančních prostředků na pořízení a provoz elektronického monitorovacího systému pro trestní justici“

Z materiálu Ministerstva spravedlnosti vyplývají následující požadavky na zvýšení rozpočtu výdajů kapitoly 336 – Ministerstvo spravedlnosti na pořízení a provoz elektronického monitorovacího systému (dále jen „EMS“) pro trestní justici od roku 2015 do roku 2021 vč. personálního zajištění:

	v tis. Kč							
	rok 2015	rok 2016	rok 2017	rok 2018	rok 2019	rok 2020	rok 2021	celkem
pořízení elektronického monitorovacího systému vč. řízení projektu	0	97 380	18 639	14 352	16 822	19 825	23 701	190 719
rekonstrukce prostor a vybavení monitorovacího centra	23 501							23 501
provoz elektronického monitorovacího systému (provozní náklady, telekomunikační poplatky)	0	4 262	4 908	5 062	5 249	5 477	5 758	30 716
finanční prostředky na mzdové výdaje vč. pojistného a FKSP	1 701	14 972	16 673	16 673	16 673	16 673	16 673	100 038
celkem	25 202	116 614	40 220	36 087	38 744	41 975	46 132	344 974

počet FM na zajištění monitorovacího centra	6 FM	18 FM	21 FM	21 FM	21 FM	21 FM	21 FM
---	------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Přílohou k usnesení vlády měla být tabulka, která bude jednoznačně uvádět údaje o příjmech a výdajích v příslušných letech. Odkazy na tabulky v materiálu jsou zmatečné.

I. K návrhu na zvýšení rozpočtu příjmů kapitoly 336 – Ministerstvo spravedlnosti od roku 2016 (bod I/4 návrhu usnesení vlády):

V části 10.2. „Náklady na vybavení monitorovacího centra a provozní náklady EMS“ je uvedeno, že navýšení rozpočtu výdajů kapitoly na provoz EMS je navrhováno v jednotlivých letech kompenzovat v téže výši navýšením rozpočtu příjmů dosažených výběrem poplatků – viz kapitola 7.1.3. Není zřejmé, o jaké zvýšení rozpočtu příjmů kap. 336 – Ministerstvo spravedlnosti by se od roku 2016 jednalo:

zda o částky (v tis. Kč) uvedené v bodu 10.2., tj.

V bodu I/4 UV je navrhováno navýšení rozpočtu příjmů kap.336-MSp od roku 2016 ve výši dle bodu I/3 UV - tj. ve výši výdajů na provoz elektronického monitorovacího systému	0	4 262	4 908	5 062	5 249	5 477	5 758	30 716
--	---	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

nebo o částky (v tis. Kč) uvedené v bodu 7.1.3., tj.

Navýšení příjmů kapitoly za výběry denních poplatků za výkon elektronické kontroly (50,- Kč/den/1 odsouzený resp. obviněný) - viz bod 7.1.3. materiálu	0	7 300	10 220	11 198	12 249	13 388	14 600	68 955
--	---	-------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Ministerstvo financí požaduje, aby navýšení rozpočtu příjmů kapitoly 336 – Ministerstvo spravedlnosti bylo provedeno od roku 2016 (bod I/4 návrhu usnesení vlády) minimálně dle částek uvedených v bodu 7.1.3. materiálu:

	v tis. Kč							
	rok 2015	rok 2016	rok 2017	rok 2018	rok 2019	rok 2020	rok 2021	celkem
Navýšení příjmů kapitoly za výběry denních poplatků za výkon elektronické kontroly (50,- Kč/den/1 odsouzený resp. obviněný) - viz bod 7.1.3. materiálu	0	7 300	10 220	11 198	12 249	13 388	14 600	68 955

Dáváme na zvážení možnost zvýšit denní poplatky za výkon elektronické kontroly z 50,- Kč na 100,- Kč. Pokud bude Ministerstvo spravedlnosti akceptovat tento návrh, je třeba provést úpravu výše uvedených částek.

II. K požadavku na zvýšení počtu funkčních míst a souvisejících finančních prostředků na platy vč. příslušenství:

Materiál tvoří trvalý dopad do státního rozpočtu na vybudování samostatného monitorovacího centra (nový odbor – bude mít na starost dohled, servis a distribuci zařízení) na Ministerstvu spravedlnosti. Z toho objem prostředků na platy na 21 zaměstnanců monitorovacího střediska, příplatků za pohotovost pracovníků Probační a mediační služby, příslušenství a FKSP má být navýšen (bez plošných navýšení v jednotlivých letech) viz tabulka:

	rok 2015	rok 2016	rok 2017	rok 2018	rok 2019	rok 2020	rok 2021	CELKEM
počet FM na zajištění monitorovacího centra	6 FM	18 FM	21 FM	21 FM	21 FM	21 FM	21 FM	21 FM
finanční prostředky na mzdové výdaje vč. pojistného a FKSP (tis. Kč)	1 701	14 972	16 673	16 673	16 673	16 673	16 673	100 038

Projekt elektronických náramků má mít podle našeho názoru hlavní účel v odlehčení věznic (tedy souvztačně úlevu agendám u VS ČR), odlehčení neefektní namátkové kontroly probačních úředníků a nalézt nejen sociálně přívětivější, ale především hospodárnější cestu v oblasti méně závažné trestné činnosti, jejíž nápravu lze řešit elektronickými náramky. **Předkládáme následující zásadní připomínky:**

- 1) Ač na straně 5 důvodové zprávy předkladatel mezi přínosy uvádí úspory dosažené u VS ČR pramenící z odlivu odsouzených, kteří budou namísto trestu odnětí svobody a v případě náhrady vazby zařazení v systému EMS, záhy poté tuto úsporu zpochybňuje a nazývá ji pouze virtuální, tedy že k úspoře nedojde, neboť stejně dochází k plnění věznic. Tento systém, kdy v dobách redukce naplněnosti věznic (např. amnestie, či EMS) nejsou personální stavy snižovány, ale naopak když počet vězňů po amnestii opět dorůstá, vznikají neustálé tlaky na navyšování agend, je nám znám, a proto požadujeme, aby případné zavádění EMS bylo doprovázeno minimálně neutralitou v zajišťování personálních kapacit, pokud ne snížením.

V materiálu k novele trestního zákoníku (ke kterému se MF vyjadřovalo v březnu 2015) bylo uvedeno, že zavedení náramků povede ke snížení počtu vazebně stíhaných osob o cca 10 %. Z tohoto důvodu bychom očekávali minimálně snahu Ministerstva spravedlnosti zajistit si optikou deklarované úspornosti, kterou má projekt přinést, personální kapacity z Vězeňské služby a Probační a mediační služby, pokud ne zaslání žádosti na MF o snížení tabulkových míst. Tento materiál je tedy v úplném rozporu se záměrem zavádět monitoring osob přes el.náramky s cílem dosažení úspor. **Zásadně tedy nesouhlasíme se zvyšováním funkčních míst a prostředků na platy v kapitole 336 – Ministerstvo spravedlnosti z titulu této novely a požadujeme vysvětlení, proč k uvedeným úsporám nedochází a nejsou řešeny přesunem.**

- 2) V současné době je monitoring zabezpečován probačními úředníky (jejichž počet, jak je uvedeno v důvodové zprávě na str. 11, byl v roce 2010 zvýšen o 90), jejichž účinnost je minimálně u trestu domácího vězení zpochybňována na str. 2 – „...*současná podoba kontroly trestu prostřednictvím namátkových kontrol Probační a mediační služby není považována českými soudci za dostatečně efektivní*“. Přesto se Ministerstvo financí v březnu letošního roku muselo negativně vyjadřovat ke snaze Ministerstva spravedlnosti o navýšení dalších 4 funkčních míst a 1 254 tis. Kč - zřízení pozic operátorů Probační a mediační služby – dle kvalifikovaného odhadu VS ČR se předpokládá monitoring cca 200 vazebně stíhaných osob, další navýšení ve výši 4 700 Kč s trvalým dopadem vyplývalo s rozšířením úkolů v souvislosti s kontrolou náramků (přesčasy). Stejně tak i v současném materiálu je požadavek na navýšení mzdových nákladů Probační a mediační služby na zajištění pohotovosti o víkendech, svátcích a přesčas. **Požadujeme vysvětlit, proč monitoring není zřízen přímo u Probační a mediační služby, která dle našeho názoru disponuje nejen dostatečnými personálními kapacitami (které vzniknou implementací systému), ale i věcnou příslušností k dané problematice. Mimo jiné si na tuto agendu taktéž nárokuje prostředky na platy.**
- 3) Z materiálu je patrné, že **veřejná zakázka na dodavatele systému ještě není vyhlášena** (plán srpen), vývoj tedy nebyl ještě započat. Z harmonogramu vyplývá, že dodavatel bude vybrán až v říjnu letošního roku. Nepředpokládáme, že systém bude funkční dříve, než v příštím roce, což dokládá i tvrzení, že financování projektu budování systému je směřováno až do roku 2016 (str. 9). **Podle našeho názoru je předčasné navyšovat zaměstnance už v roce 2015, kdy předkladatel požaduje 6 pracovníků, kteří se budou podílet na přípravných aktivitách (tvorba metodických postupů, informačních materiálů, školení, evaluace, návrhy interních kontrolních a protikorupčních postupů, organizace výběrového řízení aj).** Domníváme se, že některé z aktivit, jako přípravu zadávací dokumentace, participaci na projektu, již musí někdo vykonávat nyní. Výběrové řízení připravuje personální oddělení a zbytek uvedených aktivit lze dle našeho názoru zajistit max. 2 zaměstnanci.
- 4) Pokud existuje možnost, kterou předkladatel připouští na straně 12, tedy že zde vzniká prostor pro spolufinancování tvorby systému z IROP (předkladatel tvrdí, že schválení projektu by mohlo posunout realizaci téměř o rok, což údajně není společensky žádoucí), doporučujeme tuto možnost preferovat oproti směřování celé zátěže na státní rozpočet. **Stejně tak požadujeme, aby byla preferována varianta, kdy platy případných zaměstnanců monitorovacího centra mohou být spolufinancovány z evropských fondů a nedošlo by tak k plné zátěži na státní rozpočet.**
- 5) Do systemizace byl zařazen nadpožadavek kapitoly Ministerstva spravedlnosti na zajištění **nových 22 pozic v IT. Požadujeme vysvětlit, proč uvedený systém není řešen z vlastních kapacit**, když hlavním důvodem pro toto navýšení byla argumentace insourcingu IT služeb a zefektivnění této oblasti. **IT pracovník, který je na str. 10 vyspecifikován ve struktuře návrhu nového odboru, by měl být zajištěn z tohoto navýšení.**
- 6) Z našeho pohledu se nám zdá přemrštěné řídit monitorovací systém, který na základě implementované technologie bude schopný přes svá rozhraní a především GPS téměř v čase identifikovat jednotlivá osobní zařízení-náramky, personální kapacitou o rozsahu 21 zaměstnanců, z toho 1 ředitelem a 1 asistentkou, 2 vedoucími z nichž jeden řídí 3 zaměstnance a druhý 13 operátorů a 1 IT. Na obsluhu systému dle našeho názoru stačí značně nižší personální kapacita a nižší úroveň řízení. **Žádáme o přesnou specifikaci jednotlivých míst, zařazení do platových tříd, náplně jejich činností, zdůvodnění, proč nelze útvar zařadit pouze jako 1 oddělení s 1 vedoucím zaměstnancem.**
- 7) Dále doplňujeme, že kapitola 336 – Ministerstvo spravedlnosti vykazuje dlouhodobě **neobsazená funkční místa**, konkrétně za 1. čtvrtletí 2015 to bylo **926 FM** v kategorii občanských zaměstnanců, tj. **5,9 %**. Mzdové prostředky vznikající neobsazením míst pak mohou být použity právě na priority kapitoly.

8) **Uvedené potřeby je třeba pokrýt v roce 2015 i v následujících letech v rámci personálních kapacit a finančních prostředků kapitoly 336 - Ministerstvo spravedlnosti.**

Z těchto důvodů nesouhlasíme s body I/5, I/6, I/7 v návrhu usnesení vlády. V usnesení vlády požadujeme uvést úkol pro ministra spravedlnosti, aby všechny změny funkčních míst a výdajů na platy vyplývající z implementace elektronického monitorovacího systému byly realizovány v rámci schválených limitů funkčních míst a prostředků na platy kapitoly Ministerstvo spravedlnosti.

III. K finančnímu krytí požadavků Ministerstva spravedlnosti na zvýšení rozpočtu výdajů

a) Rok 2015

V usnesení vlády je navrhováno uvolnit finanční prostředky v roce 2015 z kapitoly 398 – Všeobecná pokladní správa do kapitoly 336 – Ministerstvo spravedlnosti. K tomu uvádíme, že prostředky vládní rozpočtové rezervy roku 2015 jsou v současné době alokovány v rozpočtované výši (o části prostředků bylo již rozhodnuto, další část prostředků je předurčena na řešení jiných výdajů schválených usneseními vlády) a tudíž nelze z této položky poskytnout 23 501 tis. Kč a 1 701 tis. Kč Ministerstvu spravedlnosti.

Vzhledem k tomu je třeba výdaje na rekonstrukci prostor a vybavení monitorovacího centra (23 501 tis. Kč) a mzdové výdaje vč. příslušenství (1 701 tis. Kč) hradit v rámci rozpočtu kapitoly 336 – Ministerstvo spravedlnosti na rok 2015. MF nesouhlasí s body I/2, I/5, II/1, II/2 v návrhu usnesení vlády.

b) Rok 2016 a léta následující

Ministerstvo financí souhlasí s navýšením návrhu rozpočtu výdajů kapitoly 336 – Ministerstvo spravedlnosti **na pořízení elektronického monitorovacího systému** od roku 2016 do roku 2021 celkem **do výše 190 719 tis. Kč** (bod I/1 návrhu usnesení vlády):

	v tis. Kč							
	rok 2015	rok 2016	rok 2017	rok 2018	rok 2019	rok 2020	rok 2021	celkem
pořízení elektronického monitorovacího systému vč. řízení projektu	0	97 380	18 639	14 352	16 822	19 825	23 701	190 719

V bodu 12. materiálu „Financování EMS s využitím evropských fondů“ je uvedeno, že snahou Ministerstva spravedlnosti je využít na financování pořízení a následného provozu zdrojů z evropských fondů. Ministerstvo financí tuto formu financování také upřednostňuje. Pokud by výdaje byly spolufinancovány z evropských fondů, byl by dopad na státní rozpočet nižší. Z tohoto důvodu je třeba v návrhu usnesení vlády uvést výše uvedené částky jako maximální.

S navýšením návrhu rozpočtu výdajů kapitoly 336 – Ministerstvo spravedlnosti na ostatní výdaje, tj. provoz elektronického monitorovacího systému a mzdové výdaje vč. příslušenství, nesouhlasí:

	v tis. Kč						
	rok 2016	rok 2017	rok 2018	rok 2019	rok 2020	rok 2021	celkem
provoz elektronického monitorovacího systému (provozní náklady, telekomunikační poplatky)	4 262	4 908	5 062	5 249	5 477	5 758	30 716
finanční prostředky na mzdové výdaje vč. pojistného a FKSP	14 972	16 673	16 673	16 673	16 673	16 673	98 337

Vzhledem k tomu je třeba tyto výdaje hradit v rámci rozpočtových limitů kapitoly 336 – Ministerstvo spravedlnosti na příslušný rok.

